

Juurikkaneva-Lonkerinneva, Haapajärvi - Reisjärvi

YKJ: 7073 N, 3401 E, 120 m mpy

(30.6.2010)

Kalajoen vesistöalueella oleva moreeniselänteiden välinen suosysteemi on keskisten metsäsaarekkeiden aiheuttamana kaventumana muodostunut yläpuolisesta Juurikkanevasta ja alapuolisesta Lonkerinnevasta. Molemmat suot ovat rimpipintaisia läpivirtausaapoja, jotka varsin laajalti (etenkin Lonkerinneva) ojitetuina ovat luonnontilaltaan heikentyneitä (2/5). Kookas kanava virtaa pituussuunnassa molempien suoaltaiden läpi aiheuttaen varsinkin sen eteläpuolisen osan voimallista kuivumista sarkaojien täydentäessä kuivatusvaikutusta – varsinkin Lonkerinnevalla. Juurikkanevan pinta-alasta ojittamatta on vähän yli puolet (n. 175 ha), Lonkerinnevasta valtaosa on metsäojitettu, osa peltoakin; ojittamattomat kaksi alaa ovat siten kutistuneet yhteensä 40 hehtaariin. Ojituksen etävaikutus ulottuu paikoin etäällekin ojista, taimettumista ja puustoutumista on välipinnoilla, vaikkei kosteusoloissa olisi silminhavaittavaa muutosta.

Juurikkanevan yläosa on väli- ja mätäspintaista, ojittamattoman alan reunoilta muuttunutta suota, tosin laajahkoon niemeen luontaisesti rajautuvalla osalla luonnontilaisia karuja kalvakoita nevoja ja vastaavia nevarämeitä. Valtaosa Juurikkanevan luonnontilaisesta tai sen kaltaisesta osasta on kuitenkin mesotrofista ruopparimpinevaa ja mesotrofisia kalvakkanevoja. Suon läpi menevän kanavan aiheuttaman kuivahtaneen alan keskeisiä luontotyyppejä ovat mesotrofiset rimpinevarämemuuttumat. Kanavan paljolti kuivattama aiempi luonnonpuro on nähtävissä lamparejuottijonona, joissa usein tavataan kelluslehtistä vesikasvillisuutta. Kuivahtaneella osalla on myös vaatimaton pohjavesitihku mesotrofisena lähdesuolaikkuna.

Kangasmetsäsaarekkeiden Juurikkanevasta erottamalla Lonkerinnevalla olevista melko pienistä ojittamattomista aloista kanavan läheinen mesotrofisten ruopparimpisten nevojen ja nevarämeiden kenttä on osaltaan etäkuivatusvaikutuksen alainen. Suurempi ojittamattomista aloista suon koillisosassa on jokseenkin luonnontilaisen kaltaisena enimmäin mesotrofista ruopparimpinevaa rajautuen jyrkästi rahkarämekuvioon.

Mikäli turvetuotantoa kaavaillaan Juurikkanevan-Lonkerinnevan alueelle, tulisi se rajata soiden välisten metsäsaarekkeiden eteläpuolella olevan ison ojan alapuoliseen osaan. Jos halutaan Juurikkanevan säilyttävän hyvin aapasuoluonteensa, olisi paikallaan mahdollistaa vesien virtaaminen suon koillisesta lahdekkeesta ja Repolan luonnonsuojelun alueen suunnan rehevästä kangasmetsäalueesta.

Uhanalaisia Juurikkanevalla ovat rimpinen keskiboreaalin aapasuoyhdistymä sekä luontotyypeistä kalvakkanevat, kalvakkarämeet, sararämeet ja pallosararäme; muissa kansallisissa tai kansainvälisissä suojeluluonteisissa kategorioissa mainitaan metsäsaarekkeet ja rimpinevat. Lonkerinnevalla uhanalaisia ovat rimpinen keskiboreaalin aapasuo ja kalvakkaneva, rimpinevat taas lukeutuvat erityisvastuuluontotyyppiin.

Juurikkanevan kasvistosta alueellisesti uhanalaisia ovat rimpivihvilä ja suopunakämmekä, erityisvastuulajeihin kuuluvat vaaleasara, kurjenrahkasammal, pallopäärähkasammal ja pohjanrahkasammal. Lonkerinnevalla on erityisvastuulaji vaaleasara.

Juurikkanevan linnustosta ei ole selvitystä. Kesäkuun lopussa 2010 suolla tavattiin uhanalaiset liro ja keltävästäräkki sekä EU-direktiivi- tai erityisvastuulajit kapustarinta ja valkoviklo sekä kurjen mahdolliseen pesimiseen tai sulkimisaalueeseen viittaavia merkkejä. Aiemman (2005) linnustoselvityksen mukaan Lonkerinnevan suoalueiden pesimälinnustoon kuuluvat uhanalaiset liro, keltävästäräkki ja naurulokki sekä EU-direktiivi- tai erityisvastuulajit kapustarinta, kurki, valkoviklo ja isokuovi.

Juurikkaneva on kanavan rajaamasta kuivahtaneesta lounaisosastaan huolimatta varsin edustava suoyhdistymä maisemansa, luontotyyppien ja eliölajienkin suhteen. Lonkerinneva taas on kärsinyt ojituksesta niin, että ojitusalueiden keskelle jääneiden ja kooltaan rajoittuneiden suoalojen säilyminen toiminnallisina ja rakenteellisina aapasoina on suuresti vaarantunut.

Juurikka- ja Lonkerinnevoista luoteen suuntaan on kolme Natura-suota, lähimmillään noin viiden kilometrin etäisyydellä. Juurikkanevan laidalla on lehtomaisen kangasalueen muodostama Repolan luonnonsuojelualue. Turvetuotantoalueita lähialueilla ei ole, ei koko Nivalan ja Reijjärven välisellä erämaa-alueella